

Piotr Prokop

Analiza działalności i rozwoju polskich młodzieżówek partii politycznych w latach 2001–2007

Acta Politica nr 28, 97-106

2014

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Piotr Prokop*

**ANALIZA DZIAŁALNOŚCI I ROZWOJU
POLSKICH MŁODZIEŻÓWEK PARTII POLITYCZNYCH
W LATACH 2001–2007**

Podjęta w opracowaniu problematyka związana jest z rozwojem młodzieżówek partii politycznych. Skupia się ona na organizacjach młodzieżowych trwale współpracujących z partiami politycznymi, które posiadały swoją reprezentację w polskim parlamencie od 2001 do 2007 roku. Celem artykułu oraz głównym zamierzeniem badawczym jest analiza powstania i rozwoju tych organizacji. Zgodnie z tym powinna ona dostarczyć informacji dotyczących dynamiki polskiej sceny politycznej, a także zwrócić uwagę na poziom partycypacji obywateli w kształtowaniu polskiej polityki. Ponadto, w opracowaniu została podjęta próba wyszczególnienia typów młodzieżówek partii politycznych. Wyodrębnione zostały te, które uznać możemy za nieoficjalne młodzieżówki partii politycznych, oraz wewnątrzpartyjne i okołopartyjne organizacje młodzieżowe. Na podstawie tej typologii możliwa była także analiza ich powstania i realizacja współpracy z partiami politycznymi, których były lub nadal są zapleciami młodzieżowymi.

Odnosząc się do problematyki artykułu, warto zwrócić uwagę na to, że została ona dotychczas zbadana przez środowiska naukowe w sposób fragmentaryczny. Najważniejszą monografią odnoszącą się do niej jest książka pod redakcją Barbary Rogowskiej zatytułowana *Młode pokolenie Polski*. W jej ramach autorzy poszczególnych prac zwracają uwagę m.in. na powstanie, rozwój i współpracę z partiami politycznymi wybranych organizacji młodzieżowych. Analizie poddano organizacje, które działały w Polsce przed 1989 rokiem oraz na początku lat 90. Bardziej aktualną pracą jest publikacja *Unia Wolności. Partia polityczna w okresie transformacji* autorstwa Marii Winclawskiej. Mimo tego, że w całości jest ona poświęcona Unii Wolności (UW), autorka po części zwraca uwagę na

---

* mgr Piotr Prokop, doktorant w Instytucie Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego, e-mail: piotrprokop.us@gmail.com.

współpracę tej partii politycznej z jej zapleczem młodzieżowym. Poddaje analizie powstanie Stowarzyszenia Młodzi Demokraci (SMD) oraz ukazuje relacje, jakie panowały pomiędzy partią polityczną a jej organizacją młodzieżową. Szczególną uwagę skupia na zerwaniu przez młodzieżówkę partyjną współpracy z UW. Kolejną z ważnych pozycji jest praca „*Młode Wilki*” w SLD – *koniec postkomunizmu?* autorstwa Łukasza Tomczaka, która znajduje się w publikacji *POPiSy w polityce. Uwagi o polskiej scenie politycznej* pod redakcją naukową Macieja Drzonka i Janusza Mieczkowskiego. Autor skupia się w niej nie tyle na rozwoju danej młodzieżówki partii politycznej, a na dwóch politykach Sojuszu Lewicy Demokratycznej (SLD) – Grzegorzowi Napieralskim i jego konkurencie Wojciechu Olejniczaku, trzydziestoletnich kontrkandydatach ubiegających się o przewodnictwo partyjne w SLD.

Geneza powstania czy też odrodzenia się wielu nowych młodzieżówek partii politycznych nierozzerwalnie związana jest z radykalnymi przekształceniami politycznymi i społeczno-gospodarczymi w Polsce zainicjowanymi w 1989 roku. Wówczas to powrócono do systemu konkurencyjnego, który zapoczątkował zmiany na polskiej scenie politycznej spowodowane pojawieniem się nowych partii politycznych, przy których inicjowały swą działalność organizacje młodzieżowe. W okresie tym powstały m.in.: Unia Młodzieży Demokratycznej, Forum Młodych Unii Demokratycznej czy Stowarzyszenie „Młodzi Liberalowie”. W dalszym ciągu działalność swą prowadziły: Związek Socjalistycznej Młodzieży Polski (ZSMP) oraz Związek Młodzieży Wiejskiej (ZMW), czyli organizacje, które powstały i działały przed 1989 rokiem.

Lata 90. XX wieku to czas powstania i rozwoju wielu nowych młodzieżówek partii politycznych. Do najważniejszych organizacji rozpoczynających w tym czasie swą działalność zaliczyć można: Federację Młodych Unii Pracy (FMUP), Socjaldemokratyczną Frakcję Młodych Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polski (SdFM), Stowarzyszenie Młodej Lewicy Demokratycznej (SMLD), Stowarzyszenie Młodej Lewicy (SML), Federację Młodych Ruchu Odbudowy Polski (FM ROP) oraz Stowarzyszenie „Młodzi Demokraci” (SMD). Okres pomiędzy 1989 a 2001 rokiem można uznać za czas, w którym scena młodzieżówek partyjnych była niestabilna¹, a sama pozycja tych organizacji była uzależniona od partii politycznych, z którymi one ściśle współpracowały.

---

¹ Zob. П. Прокоп, *Развитие польских партийных молодежных организаций после смены политического режима в 1989 году*, w: Крайчук, *Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України*, т. I, ред. Н.Ю. Ротар, Луцьк 2013, s. 282–314.

Wybory do Sejmu IV kadencji i Senatu V kadencji w 2001 roku to czas, w którym rozpoczął się etap stabilizacji na tej scenie. Wybory parlamentarne wygrała koalicja wyborcza SLD-UP. SLD po zainicjowaniu swej działalności jako partia polityczna w 1999 roku² nie posiadał oficjalnej organizacji młodzieżowej³, co było związane z zakończeniem działalności SdRP, a co za tym idzie – także SdFM. Jak zaznacza Tomczak, przy nowo utworzonej partii „działało kilka organizacji młodzieżowych, w tym dwie największe: Stowarzyszenie Młodej Lewicy i Stowarzyszenie Młodej Lewicy Demokratycznej”⁴. Sytuacja ta zmieniła się w 2003 roku, kiedy organizacje te, rozpoczynając oddolny proces zjednoczenia, utworzyły stowarzyszenie o nazwie Federacja Młodych Socjaldemokratów (FMS). Jeszcze w tym samym roku stała się ona jedyną afiliowaną młodzieżówką SLD.

Rok po uznaniu FMS za oficjalne zaplecze młodzieżowe SLD w organizacji tej miał miejsce pierwszy rozłam. Było to efektem kryzysu, jaki powstał w samej partii i który doprowadził do odejścia z niej polityków związanych z Markiem Borowskim. 26 marca 2004 roku założyli oni Socjaldemokrację Polską (SdPi)⁵. Wraz z odejściem części działaczy SLD, a także po szybkiej rejestracji nowo powstałej partii, z szeregów FMS odeszła grupa młodych działaczy, którzy 9 października 2004 roku zainicjowali działalność Stowarzyszenia Młoda Socjaldemokracja (SMS). Stowarzyszenie będące niezależną organizacją pozarządową podjęło współpracę programową z SdPi, stając się jej oficjalnym zapleczem młodzieżowym.

Wchodząca w skład koalicji wyborczej UP kontynuowała zapoczątkowaną w 1994 roku współpracę ze swoim zapleczem młodzieżowym. Będąca stowarzyszeniem FMUP jeszcze przed wyborami parlamentarnymi w 2001 roku zaznaczała swoją niezależność względem partii macierzystej, z którą związana była umową. W największym stopniu zostało to uwidocznione podczas wyborów prezydenckich w 2000 roku. UP poparła w nich kandydaturę Aleksandra Kwaśniewskiego z SLD, z kolei FMUP, zarzucając mu niedostateczną lewicowość oraz neoliberalne sympatie, nie wsparła go w staraniach o reelekcję na urząd prezydenta państwa. W konsekwencji zaplecze młodzieżowe UP nie wyraziło w tych

---

² *Jedna partia SLD*, www.archiwum.wyborcza.pl/Archiwum/1,0,725673,19990413RP-DGW,Jedna_partia_SLD.html (15.01.2013).

³ *Krajobraz przed bitwą*, <http://przeglad-socjalistyczny.pl/opinie/opinie-lewica/289-pilawski.html> (15.01.2013).

⁴ Ł. Tomczak, „*Młode Wilki*” w *SLD – koniec postkomunizmu?*, w: *POPiSy w polityce. Uwagi o polskiej scenie politycznej*, red. M. Drzonek, J. Mieczkowski, Szczecin 2006, s. 170.

⁵ Partia ta oficjalnie została zarejestrowana 19 kwietnia 2004 roku.

wyborach poparcia żadnemu z kandydatów, przeciwstawiając się jednocześnie partii politycznej, której zaplecze młodzieżowe stanowiło.

Tuż po wyborach parlamentarnych FMUP kontynuowała swoją politykę sprzeciwu wobec decyzji podejmowanych w ramach UP. Najważniejszym wydarzeniem, które podzieliło działaczy partii i jej organizacji młodzieżowej, było poparcie wojny w Iraku przez klub parlamentarny UP. Wówczas to część najbardziej radykalnych działaczy organizacji młodzieżowej odeszła z niej w ramach sprzeciwu i zainicjowała działalność „Czerwonego Kolektywu”⁶, który stanowił grupę o charakterze anarcho-syndykalistycznym.

Drugi wynik w wyborach parlamentarnych w 2001 roku uzyskała Platforma Obywatelska (PO), której zapleczem młodzieżowym od stycznia 2001 roku było SMD. Organizacja ta dotychczas była młodzieżówką UW, jednak już podczas wyborów na urząd prezydenta w 2000 roku sprzeciwiła się stanowisku partii, z którą wówczas współpracowała, i udzieliła oficjalnie poparcia kandydaturze Andrzeja Olechowskiego⁷. W momencie utworzenia PO, której jednym z założycieli był wspomniany Olechowski, SMD zerwało współpracę z UW⁸, argumentując to tym, iż przestała ona już być gwarantem realizacji celów programowych Stowarzyszenia. Jak zaznacza Winławska, „uchwała o rozwiązaniu umowy stowarzyszeniowej z Unią Wolności i zawiązanie nowej umowy z Platformą Obywatelską została przyjęta przez «Młodych Demokratów» stosunkiem głosów 30 do 16, przy jednym głosie wstrzymującym”⁹. W konsekwencji doprowadziło to do sytuacji, w której od stycznia 2001 roku SMD zadeklarowało się jako zaplecze młodzieżowe nowo powstałego ugrupowania politycznego. Do końca 2001 roku trwał proces związany ze zmianami organizacyjnymi. W konsekwencji zakończył się on 21 grudnia 2001 roku, kiedy to sąd przyjął statut nowej partii politycznej¹⁰. Trzy miesiące później podpisała ona umowę z SMD, w wyniku której Stowarzyszenie stało się oficjalną młodzieżówką PO. Zgodnie z nią przedstawiciele

---

⁶ W marcu 2004 roku zmieniła nazwę na Czerwony Kolektyw-Lewicowa Alternatywa, a od stycznia 2008 roku funkcjonowała jako Lewicowa Alternatywa. Więcej: *Lewicowa Alternatywa: organizacja*, www.la.org.pl/organizacja (11.12.12); *Ile lewic na lewicy*, www.przegląd-tygodnik.pl/pl/arttykul/ile-lewic-na-lewicy (28.11.2012) oraz *Federacja Młodych Unii Pracy*, www.naukowy.pl/encyklo.php?title=Federacja_M%C5%82odych_Unii_Pracy (28.11.2012).

⁷ *Historia: Stowarzyszenie „Młodzi Demokraci”*, www.smd.org.pl/kim-jestesmy/historia/ (28.11.2012).

⁸ Nowym zapleczem młodzieżowym UW stało się utworzone w styczniu 2001 roku Stowarzyszenie „Młode Centrum”. Organizacja ta na początku swojej działalności skupiła działaczy SMD, którzy sprzeciwiali się zerwaniu umowy z UW.

⁹ M. Winławska, *Unia Wolności. Partia polityczna w okresie transformacji*, Warszawa 2010, s. 90.

¹⁰ Pełna nazwa partii to Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej.

organizacji mieli możliwość delegowania swoich kandydatów na listy wyborcze PO, a także mogli uczestniczyć w pracach sztabów wyborczych tej partii¹¹.

Kolejną partią, której wynik wyborczy pozwolił wejść do parlamentu w 2001 roku, była Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (Samoobrona RP). Siedem miesięcy po wyborach z inicjatywy tej partii powołana została Ogólnopolska Młodzieżowa Organizacja Samoobrony RP (OMOS), która od tego momentu stanowiła jej oficjalne zaplecze młodzieżowe. Decyzja o powstaniu tej organizacji zapadła podczas III Kongresu Partii 7 kwietnia 2002 roku. Zgodnie z nią OMOS miała stanowić integralną część partii i działać na zasadach młodzieżowej grupy programowej. Dwadzieścia dni po podjęciu decyzji o powołaniu organizacji w Warszawie odbyło się zebranie komitetu założycielskiego, który skupiał przedstawicieli 16 województw. Jego celem było przygotowanie projektów regulaminu, tez programowych oraz uchwał na I Krajowy Zjazd OMOS. Zjazd, po którym możemy stwierdzić, że organizacja ta rozpoczęła swoją oficjalną działalność, miał miejsce 12 maja 2002 roku. Udział w nim wzięło 469 delegatów¹² reprezentujących struktury terenowe z całej Polski. Jak zauważył Mateusz Piskorski, OMOS posiadała „dość niespotykane rozwiązanie organizacyjne, bowiem (...) okazała się jedyną młodzieżówką partyjną pozbawioną organizacyjnej autonomii, a nawet – w pewnym okresie – własnego przywództwa i wyodrębnionej w jednoznaczny sposób struktury”¹³.

Nową partią polityczną, która znalazła się w parlamencie, było także Prawo i Sprawiedliwość (PiS). Zarejestrowane sędownie 13 czerwca 2001 roku nie posiadało w momencie powstania swojego oficjalnego zaplecza młodzieżowego. Sytuacja ta zmieniła się 16 marca 2002 roku, kiedy to powołano Forum Młodych Prawa i Sprawiedliwości (FM PiS). Zgodnie z założeniem organizacja ta stała się autonomiczną jednostką partii, a nad jej działalnością nadzór miał sprawować prezes PiS, który także wyznaczał jej kierunki ideowe. Zapisy w regulaminie FM PiS ograniczyły samodzielność tej młodzieżówki partii politycznej oraz możliwość podejmowania przez nią decyzji, które mogłyby być odmienne od stanowiska partii. Jak zaznacza Anna Żebrak, „Forum Młodych PiS zostało utworzone przez partię macierzystą, by organizować ruch młodzieżowy skupiony

---

¹¹ Ł. Tomczak, *Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej w: Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych*, red. Ł. Tomczak, Szczecin 2004, s. 16.

¹² *Informacje o organizacji młodzieżowej*, www.samoobrona.org.pl/pages/21.Archiwum/03.Mlodzi/00.Aktualnosci/index.php?document=999.html (8.12.2012).

¹³ M. Piskorski, *Samoobrona RP w polskim systemie partyjnym*, rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym prof. dr. hab. Jerzego Sielskiego, Poznań 2010, s. 400.

wokół niej, co w konsekwencji doprowadziło do wysokiego stopnia uzależnienia organizacji młodzieżowej względem partii¹⁴.

W parlamencie znalazło się także PSL, które od 2000 roku posiadało podjętą, oficjalną współpracę ze stowarzyszeniem „Forum Młodych Ludowców” (FML). Nie zaprzestało ono jednak współpracy z ZMW, które przed 2000 rokiem stanowiło nieoficjalne zaplecze młodzieżowe tej partii. Jak dostrzega Agnieszka Jasiewicz-Betkiewicz, „młodzieżówka i Związek Młodzieży Wiejskiej nie rywalizują ze sobą o wpływy w PSL, lecz raczej starają się umiejętnie uzupełnić działalność, kierując ją do innych grup odbiorców, wyznaczając sobie odmiennie zdefiniowane cele. ZMW pozostaje organizacją kulturowo-oświatową, o luźniejszej strukturze i otwartym członkostwie, podczas gdy FML jest ściśle związane z PSL i koncentruje się przede wszystkim na aktywności politycznej¹⁵.

Nową partią w parlamencie była także Liga Polskich Rodzin (LPR). Powstała ona 21 kwietnia 2001 roku, a 30 maja 2001 roku została zarejestrowana przez sąd. Jej pojawienie się na polskiej scenie politycznej w głównej mierze wynikało z połączenia się Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego i Stronnictwa Narodowego. W powstanie LPR zaangażowane czynnie¹⁶ było także stowarzyszenie „Młodzież Wszechpolska” (MW)¹⁷, które stało się nieoficjalną organizacją młodzieżową tej partii¹⁸. Uznanie go za nieoficjalną młodzieżówkę partyjną spowodowane jest brakiem porozumienia pomiędzy MW a LPR, które gwarantowałyby stowarzyszeniu status oficjalnego zaplecza młodzieżowego tej partii. Jak zauważa Mateusz Piskorski, „funkcjonujące niezależnie stowarzyszenie Młodzież Wszechpolska stanowiło oparcie wyborcze i po części kadrowe dla struktur

---

¹⁴ A. Żebrak, *Instytucjonalizacja politycznych ugrupowań młodzieżowych w Polsce po 1989 roku*, rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym dr. hab. prof. UP Krzysztofa Łabędzia, Kraków 2009, s. 64.

¹⁵ A. Jasiewicz-Betkiewicz, *Młodzieżówki partyjne w Polsce. Historia, aktywność, kierunki rozwoju u progu drugiej dekady przemian*, rozprawa doktorska pod kierunkiem naukowym prof. dra hab. Antoniego Sułka, Warszawa 2003, s. 171–172.

¹⁶ *Historia MW*, <http://mw.org.pl/index.php/about/historia-mw/> (9.11.2012).

¹⁷ Młodzież Wszechpolska jest stowarzyszeniem funkcjonującym od 2 grudnia 1989 roku. Organizacja ta odwołuje się jednak do tradycji Młodzieży Wszechpolskiej, która działalność swą prowadziła w dwudziestolecie międzywojennym. G. Tokarz, *Młodzież narodowa w latach 1989–1997. Struktury i idee*, w: *Młode pokolenie Polski*, red. B. Rogowska, Wrocław 2000, s. 87 oraz P. Prokop, *Młodzieżowe zaplecze partii. Analiza terminu młodzieżówka oraz działalność młodzieżówek partii politycznych w Polsce, które dostały się do parlamentu po wyborach w 2005 roku*, w: *Partie i system partyjny RP. Stan i perspektywy*, red. K. Kowalczyk, Ł. Tomczak, Toruń 2007, s. 254.

¹⁸ P. Olechowska, *Kampania wyborcza kandydatów do Sejmu i Senatu w 2005 roku w opinii szczecińskich dzienników*, w: *Wybory 2005. Polska i województwo zachodniopomorskie*, red. W. Burger, M. Łuczak, P. Olechowska, Szczecin 2006, s. 130.

Ligi”. Zaznacza on także, że pełniło ono w ówczesnym czasie „rolę organizacji studenckiej i młodzieżowej ściśle związanej organizacyjnie i w pełnej mierze finansowo z tą partią”¹⁹.

Wybory parlamentarne w 2005 roku pozwoliły na wejście do parlamentu sześciu ugrupowaniom. W sejmie znalazło się: PiS, PO, Samoobrona RP, SLD, LPR i PSL. Większość z nich posiadała już dobrze prosperujące i współpracujące z partią macierzystą młodzieżówki. Jednakże koniec roku 2005 przyniósł zmiany, jeżeli chodzi o relacje między dwoma partiami z ich zapleczeniami młodzieżowymi. Pierwszą z nich była Samoobrona RP, której młodzieżówką była OMOS. Po wystąpieniu z Samoobrony RP przewodniczącej organizacji, aktywność tej młodzieżówki zaczęła maleć²⁰, aż w końcu zaprzestała ona swojej działalności.

Inna sytuacja dotyczyła LPR, której nieoficjalnym zapleczem młodzieżowym do tej pory była MW. W listopadzie 2006 roku miała miejsce seria informacji prasowych o związkach nieoficjalnej młodzieżówki LPR ze środowiskami neonazistowskimi. Kluczowy okazał się opublikowany na łamach „Dziennika.pl” artykuł autorstwa Renaty Cius *Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej*. Sugerowała ona w nim udział Wszechpolaków oraz działaczy LPR w spotkaniach neonazistów²¹. W specjalnym komunikacie prasowym stowarzyszenie zaprotestowało, jakoby osoby przedstawione w artykule były kiedykolwiek członkami MW²², co oficjalnie zostało potwierdzone²³. Jednak doniesienia medialne spowodowały, że LPR zdecydowała się po pięciu latach zerwać współpracę z Wszechpolakami²⁴. Sama partia nie pozostawała długo bez własnego zaplecza młodzieżowego²⁵. Już 12 grudnia 2006 roku powołany został Ruch Młodych Ligii Polskich

---

¹⁹ M. Piskorski, *Liga Polskich Rodzin*, w: *Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych*, red. L. Tomczak, Szczecin 2004, s. 86.

²⁰ M. Piskorski, *Samoobrona RP...*, s. 402 oraz *Reaktywacja młodzieżówki Samoobrony*, www.samoobrona.info.pl/pages/02.Partia/00.Aktualnosci/index.php?document=426.html (20.12.2012).

²¹ *Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej*, <http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/194232,nazistowskie-wybryki-mlodziezy-wszechpolskiej.html> (23.12.2012).

²² *Oświadczenie w sprawie publikacji skandalicznych materiałów na stronie dziennik.pl*, www.mw.slask.pl/index.php?function=show_all&no=267 (25.12.2012).

²³ *TVP przeprosza Młodzież Wszechpolską*, www.youtube.com/watch?v=Oj0-41VvsI4 (25.12.2012).

²⁴ *LPR zrywa „polityczne związki” z Młodzieżą Wszechpolską*, www.zyciewarszawy.pl/artykul/186049-LPR-zrywa--polityczne-zwiazki--z-Mlodzieza-Wszechpolska.html (25.12.2012).

²⁵ W konsekwencji doprowadziło to do sytuacji, w której MW została stowarzyszeniem w pełni samodzielnym i niezwiązanym z żadnym z ugrupowań politycznych. *Wszechpolacy bez polityki*, <http://archiwum.rp.pl/artykul/654488-Wszechpolacy-bez-polityki.html> (24.12.2012).

Rodzin²⁶ (RM LPR). Stworzenie struktur nowej młodzieżówki partii politycznej powierzono Krzysztofowi Bosakowi²⁷, który był najmłodszym posłem tej partii²⁸ oraz dotychczasowym prezesem MW²⁹.

Wyniki wyborcze PiS, LPR i Samoobrony RP pozwoliły tym ugrupowaniom utworzyć rząd. Niecały rok później uaktywniły się lewicowe młodzieżówki partii politycznych, które powołały „Forum na rzecz Demokracji”. Zostało ono utworzone z inicjatywy trzech organizacji młodzieżowych: FMS, FMUP oraz SMS. Zaproszono do niego także Stowarzyszenie „Młode Centrum” (MC) będące młodzieżówką Partii Demokratycznej-demokraci.pl (PD) oraz Ostrą Zieloną, która stanowiła zaplecze młodzieżowe Partii Zielonych 2004. Głównym celem tej inicjatywy było stworzenie platformy dialogu pomiędzy młodymi działaczami z kręgów lewicowych a władzą publiczną.

W ramach porozumienia jego sygnatariusze przyjęli za cel obronę porządku demokratycznego w Polsce, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, a także promocję postaw proeuropejskich. Ich działania ukierunkowane były na zwiększenie aktywności młodzieży podczas wyborów. W konsekwencji mobilizacja miałyby się przerodzić w uzyskanie większej liczby mandatów młodych działaczy o poglądach centrolewicowych bądź lewicowych podczas wyborów samorządowych w 2006 roku³⁰.

W kwietniu 2007 roku doszło do rozłamu w PiS. Na jego skutek z partii tej odeszła grupa posłów³¹, która założyła nową formację o nazwie Prawica Rzeczypospolitej³² (PR). Wraz z jej powstaniem utworzona została Sekcja Młodzieżowa Prawicy Rzeczypospolitej (SM PR). Jednak przedterminowe wybory w 2007 roku, w czasie których ugrupowanie to poniosło porażkę, spowodowały, że PR oraz SM PR zostały w znaczny sposób osłabione. W konsekwencji przelożyło się to na znikomą działalność tej partii oraz jej organizacji młodzieżowej w kolejnych latach.

---

²⁶ *LPR zrywa z Młodzieżą Wszechpolską*, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,3787847.html> (25.12.2012).

²⁷ *Krzysztof Bosak zajmie się tworzeniem struktur Ruchu Młodych LPR*, www.lpr.pl/?sr=lczytaj&id=5467&dz=kraj&x=14&pocz=225&gr= (25.12.2012).

²⁸ *Bosak: Jestem dumny z działań wszechpolaków*, <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,3789470.html> (24.12.2012).

²⁹ *LPR zrywa z MW*, www.gazetapodatnika.pl/artykuly/lpr_zrywa_z_mw-a_676.htm (25.12.2012).

³⁰ *Forum na rzecz Demokracji*, <http://lewica.pl/index.php?id=4007> (25.12.2012).

³¹ *Marek Jurek odszedł z PiS*, <http://wyborcza.pl/1,76842,4059396.html> (4.01.2013).

³² *Prawica Rzeczypospolitej powstała 19 kwietnia 2007 roku*, <http://prawicarzeczypospolitej.org/index.php?id=partia> (4.01.2013).

Podsumowując powyższe i odnosząc się do rozwoju młodzieżówek partyjnych w Polsce w latach 2001–2007, możliwa jest do podjęcia próba ich typologizacji. Podstawowymi typami byłyby wewnątrzpartyjne i okołopartyjne organizacje młodzieżowe. Za wewnątrzpartyjną organizację młodzieżową uważana byłaby młodzieżówka partii politycznej, która jest autonomiczną jednostką danej partii politycznej i prowadzi swoją działalność na podstawie statutu tej partii oraz regulaminu, który określa jej funkcjonowanie. Opierając się na obecnym stanie badań, za organizacje tego typu uznać można: FM PiS, RM LPR, SM PR czy OMOS. Warto zwrócić uwagę, że decyzje związane z powołaniem do życia wewnątrzpartyjnej organizacji młodzieżowej zapadały w dużej większości w partiach politycznych. W związku z tym uznać możemy, że to partie polityczne były twórcami organizacji tego typu.

Okołopartyjną organizacją młodzieżową byłaby natomiast ta organizacja, która swą działalność prowadzi w formie stowarzyszenia na podstawie Prawa o stowarzyszeniach i ma podpisaną umowę z partią polityczną, z którą współpracuje jako jej zaplecze młodzieżowe. W przeciwieństwie do wewnątrzpartyjnych organizacji młodzieżowych ten typ młodzieżówki partii politycznej, będąc odrębną organizacją, ma dużą swobodę w podejmowaniu decyzji. W analizowanym okresie organizacje te niejednokrotnie podejmowały działania rozbieżne ze stanowiskiem partii politycznej, której zaplecze młodzieżowe stanowiły. Warto zwrócić uwagę na to, że działania te ukazywały często niezależność danej młodzieżówki partyjnej od partii politycznej, z którą współpracowały. Przykładami tego typu organizacji są: SMD, MC, FML, FMUP czy SMS. W gronie tych organizacji można wyodrębnić te, które funkcjonując jako stowarzyszenia, zrzeszają tylko członków partii politycznej, z którą prowadzą współpracę. Młodzieżówką tego rodzaju jest FML, na co dzień związane z PSL. To, co odróżniało ten typ organizacji młodzieżowej od wewnątrzpartyjnej młodzieżówki, to dość duża suwerenność w podejmowaniu decyzji związanych z działaniami organizacji. Okołopartyjne organizacje młodzieżowe niejednokrotnie traktowane były przez partię nie tylko jako młode zaplecze, ale także jako partner we wzajemnych relacjach.

Kończąc, warto dodać, że w czasie analizowanego okresu wyodrębnić można także typ nieoficjalnej młodzieżówki partii politycznych. Uznanie tych organizacji za nieoficjalne spowodowane jest brakiem porozumienia pomiędzy młodzieżówką partyjną a partią polityczną. Przykładem tego typu organizacji jest MW, które w latach 2001–2006 ściśle współpracowało z LPR.

Streszczenie

Podjęta w artykule problematyka skupia się na młodzieżówkach partyjnych, które trwale współpracowały z partiami politycznymi posiadającymi swoją reprezentację w polskim parlamencie od 2001 do 2007 roku. Dokonano analizy i próby ukazania dynamiki polskiej sceny politycznej, a także zwrócono uwagę na poziom partycypacji obywateli w kształtowaniu polskiej polityki. Ponadto, w ramach opracowania podjęto także próbę typologizacji polskich młodzieżówek partii politycznych.

Słowa kluczowe: młodzieżówki partii politycznych, partie polityczne, system partyjny

**YOUTH ORGANIZATIONS OF POLITICAL PARTIES IN POLAND.
ANALYSIS OF DEVELOPMENTS IN THE YEARS 2001–2007****Summary**

The scientific work concerns the development of youth organizations of political parties. It focuses on youth organizations permanently cooperating with political parties, which have their representation in the Polish parliament from 2001 to 2007. Aim of this study is to analyze the emergence and development of youth organizations of political parties. Work provides information related to the dynamics of the Polish political scene, and draws attention to the level of citizen participation in the development of Polish politics.

Key words: youth political organizations, political parties, party system